

تجلی ابعاد تربیت اخلاقی در رفتار اعضای هیأت علمی دانشگاه

مرضیه کهنوجی^{۱*}

دیدگاه

چکیده

اساس فرایند تدریس از یک بنیان اخلاقی محکم برخوردار است و اساتید می‌باید ابعاد تربیت اخلاقی را در نقش‌های حرفه‌ای خود متجلی کنند. در این راستا پژوهش حاضر با هدف بررسی ابعاد تربیت اخلاقی در رفتار اعضای هیأت علمی دانشگاه انجام شده است.

نتایج تحلیل محتوا نشان‌دهنده این مهم هستند که برخی اساتید علی‌رغم، آمادگی، دانش و معلومات کافی در فرآیند یاددهی، نمی‌توانند رضایت درونی لازم را از عمل تدریس خود داشته باشند با کمی تأمل مشخص می‌شود که یک سری مهارت‌ها برای رفع این مشکل وجود دارد که از جمله آن‌ها روی آوردن به اخلاق و تربیت اخلاقی در فرایند تدریس است چرا که امروزه اندیشمندان دایره‌ی موضوعی اخلاق را فراتر از صفات و ملکات یعنی به دامنه‌ی وسیع افعال و کارهای ارزشی انسان گشوده‌اند و از طرفی عصر حاضر، عصر بحران‌ها و چالش‌های بنیان‌افکن است و اگر بشر بخواهد تعادل روانی داشته باشد و در روابط فردی و اجتماعی موفق باشد، باید به اخلاق و تربیت اخلاقی روی آورد. اعضای هیأت علمی می‌توانند ضمن متخلق نمودن خود به مؤلفه‌های تربیت اخلاقی در ابعاد رفتاری، شناختی و عاطفی، آن‌ها را به دانشجویان منتقل کنند و در تبدیل این ویژگی‌های نیکو به منش، نقش مهمی ایفا کنند.

واژگان کلیدی: تربیت اخلاقی، بعد رفتاری، بعد شناختی، بعد عاطفی، اعضای هیأت علمی

^۱ استادیار، عضو هیأت علمی دانشگاه ولی عصر (عج) رفسنجان، رفسنجان، ایران

* نشانی: رفسنجان، بلوار ولایت، دانشگاه ولی عصر (عج)، دانشکده ادبیات و علوم انسانی، اتاق ۳۲۰، تلفن: ۰۳۴۳۱۳۱۲۳۴۷

مقدمه

علم و دانش شریف‌ترین حالات ارج آفرین انسان هستند و انسان شایسته کسی است که چنین صلاحیتی را کسب کند که ضمن آموختن علم، به دیگران نیز یاد بدهد. کسی که می‌خواهد عهده‌دار منصب تعلیم شود باید قبلاً مراتب صلاحیت و شایستگی خویش را برای تصدی چنین مقامی در خود فراهم آورد و باید این شایستگی در تمام مظاهر وجود او پدیدار باشد یعنی سیما و چهره و طرز سخن گفتن و گفتارش نمایانگر اهلیت و شایستگی او بوده و سیره، عمل و روش وی نیز بیانگر چنین شایستگی باشد و خود را به فضائل اخلاقی خاصی مجهز کند.

امروزه، در محیط‌های آموزشی نباید توقع داشت که دانش‌پذیران صرفاً از نظر دانش رشد کنند بلکه انتظار است که آنان به افراد اندیشمندی مبدل شوند که قادر باشند از دانش خود برای رشد عقلانیت و رفتار آینده استفاده کنند. اساتید به‌عنوان افرادی که در عرصه‌ی خدمات عمومی به کار اشتغال دارند، نقش ویژه‌ای در اعتماد و شکل‌گیری آن دارند و در ایفای نقش‌های مربوط به خود نیروهایی را تجربه می‌کنند که تأثیر قابل توجهی بر زندگی نوجوانان، جوانان (۱) و به‌طور کلی جامعه دارند.

تربیت اخلاقی

تربیت اخلاقی در شخصیت انسان نقطه‌ی پرگار و کانون حیات است. تربیت اخلاقی سرمایه‌ی ارزشمندی است که منجر به فرهیختگی و رشد هر امتی خواهد شد. وقتی رهبر و رعیت، فقیر و غنی، پیر و جوان و ... هر کدام دین خود را به ساحت تربیت اخلاقی ادا کنند محیط زندگی باطراوت و روح‌افزا می‌شود و در چنین فضایی حیات انسانی ارزش پیدا می‌کند (۲). نظام تعلیم و تربیت موظف است با تدوین روش‌های مؤثر و متناسب با وضعیت بومی و دگرگونی‌های محیطی مریمان را در تربیت اخلاقی یاری کند، زیرا پویایی هر

نظام تربیتی در این است که اصول، روش‌ها و کارکردهای خویش را از حالت ایستا خارج کند و بتواند خواسته‌هایش را متناسب با دگرگونی‌های محیطی، شاداب و زنده نگه دارد (۳). لذا این وظیفه‌ی اساتید است که ضمن متخلق کردن خود به ابعاد تربیت اخلاقی آن را به دانشجویان منتقل کنند.

هر پیام اخلاقی که در کلاس درس توسط استاد ارائه می‌شود چون جنبه‌ی رسمی ندارد و فاقد تشریفات درسی تخصصی است و در همه‌ی دروس پیام‌رسانی می‌شود، مخاطب آن را به گوش جان دریافت می‌کند و نخستین واکنشی که در نفسش ایجاد می‌شود مقایسه‌ی رفتار خویش با پیام دریافتی است (۴). آن‌چنان یک عمل رفتاری تأثیر مثبت یا منفی بر افراد می‌گذارد که هیچ محتوای مکتوبی این گونه تأثیر ندارد.

مراکز آموزش عالی، به‌عنوان اصلی‌ترین و کلیدی‌ترین مراکز تعلیم و تربیت، نقش بی‌همتایی در تربیت اخلاقی و رشد فرهنگی دانشجویان دارند (۵). اعضای هیأت علمی، تربیت‌کننده‌ی نیروی انسانی و یکی از ارکان اساسی دانشگاه‌ها محسوب می‌شوند و نحوه‌ی عملکرد آن‌ها در کل نظام آموزشی نقش اساسی ایفا می‌کند. استاد، الگوی دانشجویان است و رفتار، گفتار و حتی ظاهر او نیز مورد توجه آن‌هاست.

ابعاد تربیت اخلاقی

تربیت اخلاقی، آموزش اصول و ارزش‌های اخلاقی و پرورش گرایش به فضیلت‌های اخلاقی است که در آن ابعاد رفتاری، عاطفی و شناختی اخلاق مورد توجه قرار گرفته است (۶).

الف - بعد رفتاری

با مطالعه‌ی شخصیت انسان، چهار ویژگی اساسی قابل تشخیص است: ادراک یا بینش، توانایی یا قدرت، تمایل یا گرایش، رفتار یا کنش. رفتار میوه و حاصل ارتباط سه رکن دیگر شخصیت انسان است (۷). در این بعد، فرد علاوه بر داشتن قضاوت‌ها و ارزیابی‌های صحیح اخلاقی و عواطف

گفتارش بهره‌برد. عملی که دانشجویان را از آن نهی می‌کرده، مرتکب نشود و به مطالبی که گفته پای‌بند باشد.

۵- جلوگیری از بروز خستگی در جمع دانشجویان

خستگی دو دسته است؛ خستگی جسمی و خستگی روحی (۱۱). بروز هر کدام از انواع خستگی در جمع دانشجویان تأثیر زیادی بر بی‌انگیزه کردن آن‌ها و القای رخوت و ضعف به دنبال دارد.

۶- آراستگی (توجه به ظاهر)

انسان هر جا جمال اخلاق و معنویت را بیابد مجذوب آن فضائل می‌شود و نوعی شیفتگی و خضوع نسبت به صاحب جمال در اعماق وجود خویش احساس می‌کند و راز این مطلب این است که انسان بیش از آن‌که از سخن تأثیر بپذیرد، مجذوب زیبایی و جمال است و بیش از آن‌که به گوش وابسته باشد متکی به چشم است (۱۲).

۷- راستگویی (صداقت)

صدق و راستی یکی از نشانه‌های بارز شخصیت انسان و عظمت فکری و پاکی روح او است (۱۳). در بیاناتی که اساتید از سابقه‌ی تحصیلی، علمی و... خود می‌کنند رعایت این امر لازم است، چرا که گاهی با متوجه شدن بعضی مسائل غیر واقعی توسط دانشجویان زمینه‌های عدم اعتماد در سایر موارد پیش خواهد آمد.

۸- ثبت آموخته‌ها

یادداشت‌ها و ثبت وقایع در جامعه‌ی امروزی که جنجال‌های حقوقی وجود دارند، اهمیت زیادی دارد. وجود سابقه‌ی هر اقدام، می‌تواند در هنگام بروز مشکل یا شکایت مخاطبان و نیز در موقع پیگیری فرد را یاری دهد (۱۴). انسان دچار نسیان و فراموشی می‌شود و تذکر برای او نافع است.

هم‌چنین، می‌توان به سایر مؤلفه‌های بعد رفتاری از جمله:

احترام به افکار و سخنان دانشجویان و پرهیز از جدال در بحث، تأکید بر مشارکت دانشجویان در امور کلاسی و تدریس، پرسیدن بدون قصد و نیت آزار رساندن، داشتن

اخلاقی می‌تواند به مقتضای دستورات اخلاقی نیز عمل کند. در این بخش از مقاله به بیان ابعاد رفتاری تربیت اخلاقی، که جا دارد اساتید محترم خود را به آن‌ها مزین کنند، پرداخته می‌شود.

۱- شروع کلاس با نام خدا و عرض سلام جهت القای آرامش به جمع حاضر

از جمله مهم‌ترین و تأثیرگذارترین بعد رفتاری اساتید، شروع کلاس با نام و یاد خداوند و عرض سلام جهت تلطیف جو کلاس است.

۲- انضباط کاری

انضباط کاری یعنی آراستگی، نظم و ترتیب و پرهیز از هر گونه سستی و بی‌سامانی در کار و این از عمده‌ترین اصول و آداب اخلاقی حرفه و کار است (۸). نظم یکی از مهارت‌های بقا در زندگی است؛ یکی از جنبه‌های اساسی بحث نظم، حضور به موقع استاد و مهارت در زمان‌بندی ساعت کلاسی است که بتواند استفاده بهینه از آن در طول ترم داشته باشد.

۳- داشتن روحیه‌ی انتقادپذیری، عذرخواهی و سعه‌ی صدر انسان باید از همه‌ی ابزارها و امکانات موجود در دسترس خود برای شناخت خطاها و اشتباهات خود و سپس اصلاح و کاهش آن‌ها استفاده کند. در این میان یکی از مهم‌ترین و مؤثرترین راه‌های شناخت خطاها و کاستی‌ها، نقدها و نصایح اطرافیان اوست (۹). چنانچه، در کلاس، دانشجو علم بیش‌تری داشت و به استاد تذکر داد و اشتباه او را گوش‌زد کرد، استاد قدرت عذرخواهی و اعتراف به ضعف را داشته باشد، سعه‌ی صدر به این معناست که، فرد از برخورد به آراء و عقاید مخالف هراس نداشته باشد و نظریات تازه را مورد توجه قرار دهد.

۴- موافقت قول و عمل

علم آدم‌ها را به عمل دعوت کرده و به آن وا می‌دارد. اگر عمل به دعوت علم پاسخ مثبت دهد، باقی می‌ماند و گرنه از آدمی می‌کوچد (۱۰). استاد باید از دوگانگی میان اعمال و

و از حق شخصی خود درمی‌گذرند. بلندنظری انسان، عامل محبت دل‌های دیگران است. برای خود انسان نیز نوعی لذت روحی دارد (۱۳).

۵- ایجاد انگیزه و جذابیت در کلاس

انگیزش یکی از مهم‌ترین عوامل مؤثر در آموزش نتیجه‌بخش است. روان‌شناسان انگیزش را این‌گونه تعریف کرده‌اند: فرایندی درونی که رفتار فرد را در طول زمان فعال کرده، هدایت می‌کند و نگاه می‌دارد (۱۶). برای این‌که کلاس و محتوای درسی جذابیت خاص خود را داشته باشد باید استاد به این نکات دقت داشته باشد: به محض مشاهده‌ی علائم خستگی در دانشجویان و حواس‌پرتی آن‌ها جریان تدریس را قطع کرده و فرصتی برای رفع خستگی به آن‌ها دهد؛ جهت‌گیری‌های بیشتر دانشجویان، تدریس بعضی مطالب به خود آن‌ها محول شود؛ و وضع نکردن قوانین خشک و دست‌وپاگیر در کلاس.

۶- عدم هراس از گفتن نمی‌دانم

استاد هرگز نباید از گفتن نمی‌دانم، آنگاه که مطلبی را نمی‌داند شرم داشته باشد؛ در غیر این‌صورت، نه‌تنها به نوعی ضعف علمی آموزش‌دهنده (استاد) بر متعلمین آشکار خواهد گشت، بلکه پرده از ضعف اخلاقی و شخصیتی او نیز برداشته خواهد شد (۱۷).

هم‌چنین، می‌توان به سایر مؤلفه‌های بعد عاطفی از جمله: نوع‌دوستی، شوخی و مزاح در حد لازم، امانت‌داری، تشویق، تفقد و دل‌جویی، نیت و انگیزه، علاقمندی به شغل تدریس، صبر و بردباری و پرهیز از خشم و ... اشاره کرد.

ج- بعد شناختی

در این بعد، بر رشد و توانایی شناخت اخلاقی مریدان و بالا بردن میزان آگاهی آن‌ها از اخلاق و ارزش‌های اخلاقی تأکید شده است (۱۸).

۱- خودشناسی

از جمله آموزش‌های ضروری و اساسی برای هر انسان

انصاف و عدالت و پرهیز از تبعیض، پای‌بندی به وظایف، ارزشیابی و ... اشاره نمود.

ب- بعد عاطفی

از دیر باز نقش عواطف در زندگی انسان و تأثیرگذاری آن در مراحل مختلف رشد او، رفتارهای فردی و اجتماعی و حتی سلامت جسمی و روانی‌اش مورد اذعان بوده است (۱۵). منظور از بعد عاطفی تربیت اخلاقی این است که، دسته‌ای از احساسات اخلاقی معین در فرد پرورده شود و از سوی دیگر قدرت کنترل بعضی از عواطف منفی مانند حسد و غضب که مانع اخلاقی‌شدن است در وی ایجاد شود.

۱- وجدان کاری

وجدان کاری، بازگوکننده‌ی انگیزه‌ای درونی است که فرد با توجه به آن و با شناخت کامل نسبت به وظایف محوله در صدد انجام بهینه‌ی کار خویش بر می‌آید (۹).

۲- پرهیز از غرور و تکبر

احساس ارزشمند بودن و همین‌طور احساس اطمینان به خود، احساسی خوشایند است ولی اغراق در خودباوری و به‌عبارت دیگر غرور و تکبر بسیار مخرب و آسیب‌زا است. غرور نه‌تنها موجب تحلیل و تضعیف اخلاقیات می‌شود بلکه در کارایی انسان نیز دخالت دارد (۹).

۳- برانگیختن عواطف مثبت

نام هر فرد مطبوع‌ترین کلمه و موزون‌ترین نغمه‌ها برای اوست. لذا اسامی دانشجویان با پیشوند خانم و آقا که نشانی از ارزشمندی برایشان باشد، بیان شود. باید به افراد مجال داد نخست سخنان خود را بگویند و به دقت به سخنان آن‌ها گوش داد. ابراز اشتیاق به آنچه مورد علاقه آن‌هاست در تحریک عواطف افراد سهم به‌سزایی دارد (۱۳).

۴- عفو و گذشت

کینه‌توزی و لجاجت ویژه‌ی روح‌های حقیر و همت‌های پایین است، بر عکس آنان که نظر بلند و روح بزرگ دارند پوزش‌ها را می‌پذیرند، از خطاهای دیگران چشم‌پوشی می‌کنند

ظرفیت و ویژگی‌های فردی دانشجویان، تلاش در علم‌آموزی به دیگران اشاره کرد.

بحث و نتیجه گیری

آموزش، فرایندی پیچیده و مشکل است؛ ممکن است استاد آمادگی، دانش و معلومات کافی برای یاددهی داشته باشد ولی احساس کند نمی‌تواند رضایت درونی لازم را از عمل آموزش خود داشته باشد. با تامل در این مشکل مشخص می‌شود که صرفاً داشتن معلومات، فرد را برای ورود به این عرصه مهیا نمی‌کند. یک سری مهارت‌ها برای رفع مشکل عدم رضایت لازم است. عصر حاضر، عصر بحران‌ها و چالش‌های بنیان‌افکن است و اگر بشر بخواهد تعادل روانی داشته باشد و در روابط فردی و اجتماعی موفق باشد، باید به اخلاق و تربیت اخلاقی روی آورد. باید یک استاد خوب و شایسته به ابعاد تربیت اخلاقی (رفتاری، عاطفی و شناختی) آگاهی داشته باشد و خود را ملزم به رعایت آن‌ها کند.

اساتید دانشگاه مدنظر داشته باشند که نقش یک هدایت‌گر و جهت‌دهنده در جریان امور کلاس را دارند و این امور چه به سمت صحیح و چه غلط هدایت شوند، تأثیرپذیری زیادی توسط دانشجویان دارند و می‌طلبند که این امور صحیح و غلط، شناسایی شوند تا از ایجاد آسیب‌های احتمالی پرهیز شود. با توجه به حجم مؤلفه‌های مورد بررسی، تعدادی از مؤلفه‌ها که هم‌خوانی با تحقیقات دیگران در این زمینه دارد بیان شده‌اند. مؤلفه‌های اخلاقی استنباط شده‌ای چون مسئولیت‌پذیری، فروتنی، متعهد بودن، احترام گذاشتن به دانشجویان، رعایت عدالت و انصاف و انجام وظیفه با نتایج تحقیقات Campbell و Theissen (۲۳) هم‌خوانی دارد. اگر استانداردهای تربیت اخلاقی وضوح بیشتری داشته باشند، اعضای هیأت علمی احتمالاً بیش‌تر خواهند توانست که بر اساس این استانداردها عمل کنند و در مقابل رفتارهای غیر اخلاقی سایر همکاران در جامعه‌ی دانشگاهی اعتراض کنند (۲۳). در راستای اهمیت و ضرورت توجه و تجلی ابعاد تربیت

(خودشناسی) است و ارزش خودشناسی برای انسان به سبب پیامدها و آثار بسیار کارگشا و مؤثر آن است (۱۹). چنانچه، انسان خودش را بشناسد می‌تواند به توانمندی‌ها و قابلیت‌های خویش پی‌برد و از آن‌ها در مسیر صحیح استفاده کند و استعداد‌های بالقوه‌ی خود را به منصفی ظهور برساند.

۲- افزایش بار علمی و عدم احساس فارغ‌التحصیل بودن

از ویژگی‌های قرن حاضر فراگیر شدن تغییر در همه‌ی عرصه‌های زندگی فردی و اجتماعی است و لذا باید با آمادگی کامل در برابر این تغییر ظاهر شد، یعنی باید فرد طوری آموزش ببیند که به سرعت خود را با تغییرات مداوم انطباق دهد (۲۰). برای تدریس کردن باید تدریس‌پذیر و پویا باقی ماند، اطلاعات عمیقی داشت و دائماً در حال یادگیری بود.

۳- آموزش تدریجی

استاد خوب، متناسب با سبک‌های یادگیری گوناگون تدریس می‌نماید؛ افراد همه به یک شکل یاد نمی‌گیرند. هر چه قدر که بیش‌تر فنون آموزشی را تلفیق و با هم به‌کار ببرد، احتمال کمک کردن به مخاطبان برای موفقیت بیش‌تر است (۱۴). این نوع آموزش به طبقه‌بندی علوم باز می‌شود، استاد باید علوم و دانش‌هایی را که پیش از آن لازم است که دانشجوی بیاموزد به او یاد دهد یا زمینه‌های یادگیری را با ارائه‌ی آدرس منابع فراهم آورد.

۴ - استفاده از شیوه‌های مدرن برای انتقال بهتر مفاهیم آموزشی

عوامل زیادی در تغییر فرهنگ آموزشی مؤثرند، از جمله: نیروهای فناورانه، نیروهای اجتماعی و اقتصادی. لذا در قرن جدید باید در جهت تغییر روش‌های یاددهی و یادگیری دانش و اطلاعات حرکت کرد (۲۱). اگر اساتید به روز نباشند، به‌سرعت در کلاس‌های امروزی اهمیت و ارزش علمی و اخلاقی خود را از دست می‌دهند.

هم‌چنین، می‌توان به سایر مؤلفه‌های بعد شناختی از جمله: تسلط بر موضوع درسی، تشویق به علم‌آموزی، توجه به

- اخلاقی پیشنهادهایی به شرح ذیل ارائه می‌شوند:
- ۱- بنیان حوزه‌ی آموزش (وزارت علوم و وزارت بهداشت) ضمن توجه به اهداف خاص سازمانی، نسبت به توانمندسازی اعضای هیأت علمی در زمینه‌های تربیت اخلاقی با برپایی کارگاه‌های آموزشی، تألیف کتب، حمایت از پایان‌نامه‌ها و مقالات تدوین‌شده در این زمینه مبادرت ورزند.
  - ۲- واحدهای دانشگاهی علاوه بر انتخاب سالپانه‌ی مدرس برتر و پژوهشگر برتر، نسبت به تدوین ملاک‌ها و معیارهایی برای شناسایی استاد برتر اخلاقی اقدام کنند. در این راستا می‌توانند مؤلفه‌های تربیت اخلاقی را در بین سؤالات مربوط به ارزشیابی اساتید توسط دانشجویان بگنجانند، تا انتخاب صحیح و مناسب در این زمینه صورت گیرد.
- ۳- در نگارش آئین‌نامه‌های مربوط به ارتقاء و تبدیل وضعیت اعضای محترم هیأت علمی، نسبت به برجسته کردن بندهایی در خصوص رعایت مضامین اخلاقی اهتمام ورزیده شود.
- ۴- برگزاری کارگاه‌های آموزشی ویژه‌ی اساتید جدیدالورود (که می‌توان از همکاری اساتید فرهیخته‌ی هر دانشگاه در این زمینه برای اعضای جدید بهره جست).
یک استاد فرهیخته، خدا را شکر می‌کند که آموزش‌دهنده است و ادامه‌دهنده‌ی رسالت انبیا است.

منابع

- 1- Azizi N. [Akhlaghe Herfeey dar Amoozeshe Ali; Taamoli bar rahbordhaye behbood estandardhaye Akhlaghi dar Amoozeshhaye Daneshgahi]. Rahborde Farhang 1388; (8&9): 173-202. [in Persian]
- 2- Kheirollahi Z. [Nezam tarbiat akhlaghi dar Nahjolbalagheh]. Al-Nahej J 2014; 40: 134-57. in Persian]
- 3- Bagheri Kh. [Negahi dobare be tarbiat eslami]. Tehran: Madreseh; 2006. [in Persian]
- 4- Vahdati Shobiri MR. [Tabien jaygah tarbiat akhlaghi tadrīs va moton amozeshi]. Rah Tarbiat J 2011; 6(16): 121-36. [In Persian]
- 5- Buarque c. Global: University. Sanfrancisco: Berrett-Koehler; 2004.
- 6- Davoudi M. [Sireh tarbiati piambar va ahl bait (tarbiat akhlaghi)]. Qom: Pajohashgah Howzeh & Daneshgah; 2010. [in Persian]
- 7- Nasr Isfahani M. [Falsafeh akhlagh va tarbiat]. Isfahan: Farhange Mardom Press; 2000. [in Persian]
- 8- Delshad tehrani M. [Arbab Amanat]. Tehran: Darya; 2010. [in Persian]
- 9- Anabestani M, Saiedi Kia M. [Akhlagh Herfeie], 2nd ed. Tehran: Aha; 2014. [in Persian]
- 10- Koleini MIY. [Alosoul Alkafi]. Tehran: Dar Al-kotob Al-eslamieh; 1986. [in Persian]
- 11- Vaseghi Gh. [Darshai az akhlagh modiriat]. Tehran: Sazman Tablighat Eslami Press; 2000. [in Persian]
- 12- Rahbar MT, Rahimian MH. [Akhlagh va tarbiat eslami]. Tehran: Samt; 2006. [in Persian]
- 13- Makarem Shirazi N. [Zendegi dar partow akhlagh]. Qom: Sarvar; 1997. [in Persian]
- 14- Ramzi Robert DI. 501 Tips for Teachers, 3rd ed. Translated by Majdfar M, Naimi VR. Tehran: Ghadyani; 2010. [in Persian]
- 15- Hashemi Z. [Akhlagh tadrīs dar modiriat class:ba tavajoh be didgahhay Shahid Sani and Davidkar]. Tehran: Imam Sadegh University Press; 2011. [in Persian]
- 16- Slavin RB. Educative Psychology, Theory and Function, 4th ed. Translated by Mohammadi YS. Tehran: Ravan; 2013. [in Persian]
- 17- Alavi SHR. [Nokat asasi dar falsafeh talim va tarbiat va makateb falsafi tarbiat]. Kerman: Shahid Bahonar University Press; 2007. [in Persian]
- 18- Izadi M, Mahdavi Manesh H. Epistemology as a basic approach for moral education from view of Imam Sajad in Sahifeh Al-Sajadieh. J Tahqiqat-e ulum-e Quran va Hadith 2014; 1(21): 7-49. [in Persian]
- 19- Haji Dehabadi MA, Hosseinizadeh SA. [Barrasi masael tarbiati javanan dar ravayat]. Qom: Pajohashgah Howzeh & Daneshgah and Tehran: Sazman farhangi va Honari shahrdari; 2009. [in Persian]
- 20- Ebadi R. [Fanavari ettelaat va amozesh va parvareh]. Tehran: Moasseseh Toseeh Fanavari Amozeshi Madares Hoshmand; 2005. [in Persian]
- 21- Ataran M. [Fanavari ettelaat bastar eslahat dar amozesh va parvareh]. Tehran: Moasseseh Toseeh Fanavari Amozeshi Madares Hoshmand; 2004. [in Persian]
- 22- Campbell E, Thiessen D. Perspectives on the Ethical Bases of Moral Agency in Teaching. Proceedings of the Annual Conference of the American Educational Research Association; 2001.
- 23- Golan M, Fransson G. Professional codes of conduct: towards an ethical framework for novice teacher educators .In: Swennen A, Klink M, eds. Text Book of Becoming a Teacher Educator Theory and Practice for Teacher Educators. Springer; 2009, p. 45-47.